

Jakelussa mainituille

3.12.2018

Asia: **VUOKSEN JA KYMIJOEN–SUOMENLAHDEN VESIENHOITO-
ALUEIDEN OHJAUSRYHMIEN YHTEINEN KOKOUS
Pöytäkirja**

Aika: **Keskiviikko 21.11.2018 klo 12.00–14.00**

Paikka: Videokokous, isäntänä VHA2

Läsnä:

Satu Pääkkönen, pj.	Uudenmaan ELY
Eeva-Riitta Puomio	Uudenmaan ELY
Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY
Tiina Ahokas, siht.	Uudenmaan ELY
Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY
Pekka Häkkinen	Etelä-Savon ELY
Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY
Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY
Harri Mäkelä	Hämeen ELY
Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY
Janne Kärkkäinen	Pohjois-Karjalan ELY
Jari Mutanen	Pohjois-Savon ELY
Timo Takkunen	Pohjois-Savon ELY

1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja järjestäytyminen

Puheenjohtaja Satu Pääkkönen avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat. Tiina Ahokas toimi kokouksen sihteerinä.

2. Ohjausryhmien edellisen kokouksen 10.4.2018 pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Pöytäkirja hyväksyttiin ilman muutoksia.

3. Kuuleminen vesienhoidon keskeisistä kysymyksistä ja aikataulusta

Antti Mäntykoski kertoi kuulemispalautteesta ja palautteen jatkokäsittelystä (ks. [esitys](#)).

Palautetta on käsitelty yhteistyöryhmien kokouksissa ja valtakunnallisissa ryhmissä. Hyvänä ratkaisuna pidettiin sitä, että koordinoivat ELY-keskukset vastaanottivat ja kokosivat palautteen.

Palautetta tuli hieman vähemmän kuin edellisellä kaudella. Melko samanlaisia kommentteja tuli kuin aiemminkin. Palautteen perusteella keskeiset kysymykset olivat hyvin valittuja. ELY-keskusten resurssien tarvetta korostettiin kautta linjan kansalaispalautteissa ja lausunnoissa. Tiivistelmät palautteista on viety VHA 1:n ja VHA 2:n nettisivuille.

Webropol-kyselyn valtakunnallisista tuloksista kävi ilmi muun muassa, että vesienhoidon viestinnässä ei olla onnistuttu riittävän hyvin ja toimeenpano ei ole edennyt odotetusti. Kuormituksen arvioinnin ja pintavesien tilan arvioinnin pohjana pitäisi olla enemmän tietoa ja eri tahojen näkemykset pitäisi ottaa paremmin huomioon. Lausuntojen lisäksi myös webropol-palautteita otetaan huomioon jatkotyössä.

Pitäisi miettiä kuinka paljon itse ELYt voisivat vaikuttaa linjauksiin kenen pitäisi kattaa kustannukset, kuinka paljon toteutuksesta voi olla vapaaehtoista ja kennellä on vastuu toteuttaa toimenpiteet. Alkuvuodesta viestitään toimenpiteiden toteutumisesta ja sen yhteydessä voisi viestiä mitä edistämiseksi voidaan tehdä.

4. Toimenpiteiden seuranta ja edistäminen

Juho Kotanen esitteli vesienhoidon toimenpiteiden seurantaa ja joulukuussa tehtävää väliraportointia (ks. [esitys](#)).

ELYt tallentavat seurantatiedot Herttaan marraskuun loppuun mennessä. Vesienhoitoalueet tekevät raportit EU:lle ennen joulua. Eri sektoreilta on saatu joi-takin pintavesien toimenpidetietoja keskitetysti, ja etenkin maatalouden aineisto on ollut kätevä. Osa tiedoista on koottu ELYissä. Pohjavesiä koskevat toimenpidetiedot pilaantuneista maa-alueista on saatu SYKEstä. Muilta osin tietojen kokoaminen on ollut ELYjen vastuulla.

EU-raportoinnissa raportoidaan toimenpiteiden tarve, ei toteutumista (paine-toimenpide-kytkentä). SYKEN kanssa keskustellaan tarkemmin toteutuksesta työpajassa 3.12. Haja-asutuksen jätevesien osalta EU-raportoinnissa kannattaa mainita, että tavoitteet ovat olleet suuret, mutta lainsäädäntö on matkan varrella muuttunut, joten toteutuma on heikko (esim. Hämeessä 1,5 %).

Toimenpiteiden seurannan sujuvuutta on mietittävä toimenpiteiden suunnitteluvaiheessa. Liian suurpiirteistä raportointi ei saisi olla sillä mm. vesiensuojeluhankkeilla on tarvetta tiedolle mitä hankealueella on jo tehty. Etelä-Savossa on valuma-aluekohtaiset toimintaryhmät ja niiden alueilta toimenpiteet ovat tarkastikin tiedossa. Toimenpiteiden toteutumisen seurantaa voisi helpottaa, jos esim. kunnostuksista koottaisiin tiedot vuosittain. Lisäksi pitäisi toimijoiden mielenkiintoa yllä, kun vuosittain tiedotettaisiin mitä on saatu aikaan. Vesienhoidon tiedon tuottamisesta on hyvä keskustella Y-johtoryhmässä, kun käsitellään tiedolla johtamista.

5. Ohjausryhmien ja yhteistyöryhmien kokoonpanojen tarkistaminen vuosille 2019-2021

Pertti Manninen esitteli asiaa. YM:stä on saatu alustava kirje menettelystä. Ohjausryhmien ja yhteistyöryhmien toimikausia voidaan jatkaa vain 2020 loppuun saakka. (ks. [esitys](#))

Ehdotukset ohjausryhmän puheenjohtajaksi, sihteeriksi, jäseniksi ja varajäseniksi ilmoitetaan 15.12.2018 mennessä ympäristöministeriölle. Sovittiin, että ELYt ilmoittavat VHA-koordinaattoreille, jos VHA 1:n ja VHA 2:n ohjausryhmien edustajissa on muutoksia.

ELYt ovat pyytäneet yhteistyöryhmien jäseniä ilmoittamaan muutoksista edustajissa. Lisäksi Puolustusvoimille on lähdössä keskitetysti kirje edustajien valitsemiseksi. Kalatalousalueiden edustajat valitaan, kun alueet ovat vuoden alussa järjestäytyneet.

6. Vesien- ja merenhoidon tehtävät ja aikataulut

Antti Mäntyselä esitteli vesienhoidon ajankohtaisia tehtäviä vuonna 2019. (ks. [esitys](#) alkaen dia 17)

2. kauden toimenpiteiden edistäminen

- Vesiensuojelun tehostamisohjelma
Rahoituksesta 50 % suunnataan näillä näkymin maatalouden vesiensuojeluun. SYKEssä on selvitetty valuma-alueita, joihin kipsikäsittely soveltuu. YM:lle palkataan projektipäällikkö + 2-3 hlöä. Ei tiedetä vielä paljonko ELYihin saadaan resursseja. Pohjavedet on huomioitu kaupunkivesiteeman alla. Eduskunnan päätöstä odotetaan vielä.

Meidän on pidettävä esillä maatalouden vesiensuojelun rahoituksen tarvetta Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen alueella. Viime kesän sinilevättilanne Suomenlahdella ja sisäsaaristossa on hyvä peruste.

3. kauden suunnittelu

- Pintavesien tilan luokittelu
Asiantuntijatyötä on paljon keskitetystä työstä huolimatta. Rannikkovesien osalta on epäselvää, paljonko saadaan hyötyä rannikkovesimallista. Haitallisissa aineissa voi olla iso työ, ja se on tehtävä valvontapuolen kanssa yhteistyössä. Haitallisten aineiden keskitetyt ajot tehdään SYKEssä helmikuussa. Tiedottamisen kannalta on hyvä, jos luokittelu saadaan pitkälti valmiiksi ennen kesää.
- Paineiden arviointi työllistää asiantuntijoita kuormituksen ja HYMO-paineiden arvioinnissa. Ohjeistus on valmis ja tietojärjestelmään on tulossa PowerBI-raportti.

- Pohjavesien riskinarviointi ja tilaluokittelun tarkistaminen
 - PowerBI-raportit apuna
- Suunnitelmien tarkistaminen vuosille 2022-2027
 - Sektorikohtaisten ohjeiden päivitys tehdään keväällä
 - Yhteinen ohjeistus tavoitetasosta tarvitaan: tuleeko suunnitella kaikki toimenpiteet, joilla vedet saadaan kuntoon, ja miten toimenpiteet saadaan toteutettua
- Merenhoidon suunnittelu
 - Suomen meriympäristön tila 2018 -raportti on painossa.
 - Toimenpiteiden toteutumisen seuranta valmistuu joulukuussa.
 - Seurantaohjelman tarkistaminen on käynnistymässä.

Toimenpideohjelmista on tulossa seuraavalla kaudella sähköiset, nettisivuina toimivat. Pitää miettiä ovatko jo luonnosvaiheessa yleisesti muokattavana. Vesien- ja merenhoidon seurantaryhmässä on hyvä käsitellä asiaa. 13.12. on ryhmän seuraava kokous.

Tehtäviä on ensi vuodelle paljon ja keväälle on ehkä hyvä palkata lisäresursseja ELYihin, jos mahdollista.

7. Muut asiat

- Loppuraportti vesi- ja kalatehtävien maakunnallisen yhteistyön organisoinnista on valmistunut lokakuussa. Raportti on esitys maakuntajohtajille yhteistyön järjestämisestä. Katsottiin VHA 1:stä ja VHA 2:ta koskevaa Itäisen alueen osuutta raportista. Henkilöstötasolla yhteistyön organisointi on vielä auki, sillä siirtymäsuunnat ja työnjako eivät ole vielä kaikilta osin selvillä.

Maakuntien koetalousarvioita laaditaan parhaillaan ja niihin tarvitaan tiedot vesien- ja merenhoidon resurssitarpeista. Koetalousarvioon tulisi kirjata ne vesienhoidon palkkarahat, jotka nyt on suunniteltu siirtyvän maakuntaan. Soteen verrattuna kyse on pienestä summasta. Jokaisen maakunnan pitäisi ensin laskea omat vesienhoidon kustannukset ja sitten miettiä mitä kustannuksia tulee maakuntien välisestä työstä. Koetalousarvion kannalta olisi hyvä tietää myös mitkä tahot hoitavat maakunnissa kalataloustehtäviä. Koetalousarvioita tehdään epävarmuuden vallitessa maakuntauudistuksen toteutumisesta.

Luova-sidosryhmätilaisuudessa 24.10. käsiteltiin useita Luova-maakunta -rajapinnan teemoja, mm. vesienhoidon yhteistyötä.

- Uusia prioriteettiaineita koskeva alustava toimenpideohjelma raportoidaan EU:lle joulukuussa. Koko Suomessa on kolme kohdetta, joissa on tarvetta toimenpiteille. PFOS:n pitoisuus ahvenessa ylittää ympäristön-

laatunormin Tuusulanjärvessä, Porvoonjoessa ja Vanhankaupunginlahdella. Luonnos käsitellään ainakin Uudenmaan ja Hämeen vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmissä.

- Seurantojen kilpailutuksen tilanne
Kaikkien ELYjen ja palveluntuottajan yhteinen sopimusneuvottelu on ollut viime viikolla. ELYihin tulee seuraavaksi sopimukset allekirjoitettavaksi. Kiitokset Pohjois- ja Etelä-Savoon kilpailutusta valmistelleelle työryhmälle.
- Uudenmaan ELYn organisaatiomuutos
Rakennetun ympäristön ohjaus -yksikön uusi nimi on ympäristövaikutukset ja alueiden käyttö -yksikkö. Pohjavesiasiat ja vesihuollon tehtävät siirtyvät kyseiseen yksikköön 1.12.2018 alkaen. Yksikön muita tehtäviä ovat alueidenkäyttö ja YVA-tehtävät.

8. Ohjausryhmien seuraava kokous ja kokouksessa käsiteltävät asiat

Seuraava kokous on 8.5.2019 klo 12-14. Asioina ainakin EU-palaute, maa kunta-asiat ja vesienhoidon työvaiheet.

LIITTEET: Liite 1. VHA1 ja VHA2 ohjausryhmien kokouksen 10.4.2018 pöytäkirja.

JAKELU:	Pekka Häkkinen	Etelä-Savon ELY
	Leena Gunnar	Kaakkois-Suomen ELY
	Janne Kärkkäinen	Pohjois-Karjalan ELY
	Jari Mutanen	Pohjois-Savon ELY
	Satu Pääkkönen	Uudenmaan ELY
	Tommi Muilu	Hämeen ELY
	Kari Lehtinen	Keski-Suomen ELY
	Timo Takkunen	Pohjois-Savon ELY
	Marjukka Kilpeläinen	Etelä-Savon ELY
	Visa Niittyniemi	Kaakkois-Suomen ELY
	Paula Mononen	Pohjois-Karjalan ELY
	Veli-Matti Vallinkoski	Pohjois-Savon ELY
	Eeva-Riitta Puomio	Uudenmaan ELY
	Harri Mäkelä	Hämeen ELY
	Ansa Selänne	Keski-Suomen ELY
	Teemu Hentinen	Pohjois-Savon ELY
	Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY
	Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY
	Antti Mäntykoski	Uudenmaan ELY
	Tiina Ahokas	Uudenmaan ELY

TIEDOKSI: VHA1-2 koordinoitiryhmät